Datum
2026-10-06

MINNESANTECKNINGAR BRANSCHRÅD

Plats: Digital Teams
Tid: 13:30-15:00

Deltagande:

- Stefan Petersson, Västra Götalandsregionen (ordförande)
- Christian Törnqvist, Utredare SKR
- Ann Selberg, Kategoriledare, Västra Götalandsregionen, övergripande avtalsförvaltning
- Patrik Bergström, Avtalscontroller Region Stockholm, övergripande avtalsförvaltning
- Eric Donaldson, Regionalt avtalsansvarig, region Skåne, övergripande avtalsförvaltningen
- Emma Cedervall, Regionalt avtalsansvarig, region Uppsala, övergripande avtalsförvaltningen
- Marie Enegarn, Strategisk inköpare, region Sörmland, region Västmanland, övergripande avtalsförvaltningen
- Eva-Britt Morin, Upphandlare Region Västerbotten, övergripande avtalsförvaltning
- Philip Freyschuss, Strategisk inköpare, Region Östergötland,
- övergripande avtalsförvaltningen
- Johan Eriksson, Näringspolitisk expert, Kompetensföretagen
- Ida Larsson, VD Idaliv
- Eva Domanders, VD, Klara
- Marie Öhrstedt, VD Skandinavisk Hälsovård
- Victor Antonsson, Affärsområdeschef, Vårdbemanning Sverige
- Ludwig Jernberg, Anbudsansvarig, Colligo vårdkompetens
- Helena Dalman, Sekreterare, Västra Götalandsregionen

Dagordning

- Dialog- Skuggbokningar
- Dialog -Utlämningsärenden-omfattning och administrativ börda
- Information- Leverantörskontroll mot Skatteverket (arbetsavgifter, moms och F-skatt)
- Dialog- Systematiska bestridanden av vite
- Information- Referenser
- Dialog- Färre svar på avrop- tillgång på läkare och sjuksköterskor
- Information/återkoppling- Sommarutfall och ny statistikmall
- Information/återkoppling- Avtalsuppföljning TP inför ny upphandling
- Dialog- Direktupphandling i regionerna

Inledning

Ordförande hälsade deltagarna välkomna och inledde med en kort presentationsrunda. Ann Selberg välkomnades som ny deltagare och ersättande ordförande i den övergripande avtalsförvaltningen.

Minnesanteckningarna distribueras till regionalt avtalsansvariga, behöriga beställare och leverantörer för att skapa en bredare kännedom om branschrådets dialog och ställningstaganden.

Dialog – Skuggbokningar, förfalskade dokument och överenskommelser

Övergripande avtalsförvaltning (ÖAF) redogjorde för den fortsatta problematiken med misstänkta skuggbokningar, förfalskade handlingar och överenskommelser som inte är förankrade med berörd konsult. Trots tidigare åtgärder kvarstår problemen och kan få betydande konsekvenser för verksamheterna när tilldelade konsulter senare visar sig vara otillgängliga. ÖAF uppmärksammade även att förfalskade handlingar fortsatt förekommer, bland annat avseende referenser, IVO-relaterade dokument och CV:n.

Leverantörerna efterfrågade tydligare åtgärder och möjligheter till sanktioner vid allvarliga avvikelser. Möjligheten att använda den befintliga eskaleringstrappan diskuterades, men ÖAF bedömde att den inte är direkt

tillämplig eftersom dessa ärenden rör anbudsprocessen snarare än rekryteringsprocessen.

ÖAF betonade vikten av ett sakligt och faktabaserat arbetssätt, där åtgärder mot enskilda leverantörer behöver bygga på tillräckligt underlag och rättslig grund. Inom ÖAF pågår därför ett arbete med att kartlägga problemets omfattning, identifiera eventuella mönster och analysera förekomsten av olika typer av avvikelser. Ytterligare faktaunderlag behöver tas fram innan mer långtgående åtgärder kan övervägas, med ambitionen att presentera en samlad lägesbild vid kommande branschråd.

Branschrådet var enigt om att denna typ av avvikelser inte ska förekomma och att former behöver utvecklas för att förebygga och hantera dem framöver.

Dialog -Utlämningsärenden-omfattning och administrativ arbetsbelastning

ÖAF informerade om omfattningen av utlämningsärenden och den administrativa belastning som dessa medför för regionernas verksamheter. Flera regioner har fått omfattande förfrågningar som avser stora mängder handlingar över längre tidsperioder, vilket kräver betydande resurser för bland annat sekretessprövning, maskning och utlämnande.

ÖAF konstaterade att offentlighetsprincipen ska respekteras, samtidigt som det finns anledning att uppmärksamma omfattningen och karaktären på vissa förfrågningar. Det framfördes att vissa ärenden kan uppfattas som inriktade på att kartlägga andra aktörers verksamhet. Leverantörerna lyfte frågor om sekretess, skydd av affärsinformation och möjligheten att tydligare ange vilka uppgifter som bör bli föremål för sekretessprövning.

ÖAF betonade att regionerna behöver följa offentlighets- och sekretesslagstiftningen samt GDPR och att sekretessbedömningar behöver göras i det enskilda fallet. Samtidigt fanns en samsyn om värdet av att dela erfarenheter och arbetssätt mellan regionerna för att underlätta och effektivisera hanteringen.

Branschrådet såg positivt på en fortsatt dialog inom leverantörernas nätverk. ÖAF tar även frågan vidare till ett kommande månadsmöte med regionalt avtalsansvariga för fortsatt dialog och erfarenhetsutbyte.

Information- Leverantörskontroll mot Skatteverket (arbetsavgifter, moms och F-skatt)

ÖAF informerade om genomförda leverantörskontroller inom avtalsområdet. Den senaste granskningen omfattade bland annat skatteförhållanden, arbetsgivaravgifter och giltig F-skatt. Kontrollen visade att samtliga granskade leverantörer uppfyllde de aktuella kraven och att inga allvarliga avvikelser förelåg.

Dialog- Systematiska bestridanden av vite

ÖAF redogjorde för utmaningarna med att följa upp avtalsbrott och hantera viten. Vissa leverantörer motsätter sig utdömda viten, samtidigt som möjligheterna till påföljder varierar beroende på avvikelsens karaktär. Vid allvarliga avvikelser, exempelvis misstänkta förfalskningar, krävs särskilda överväganden inför eventuella avtalsrättsliga åtgärder. Behovet av att agera behöver vägas mot de juridiska och ekonomiska risker som en åtgärd kan medföra, bland annat i form av eventuella skadeståndsanspråk.

Från leverantörshåll framfördes synpunkter på den nuvarande vitesmodellen. Leverantörerna upplever att antalet viten är omfattande och att tillämpningen i vissa fall blir obalanserad, bland annat eftersom administrativa fel från beställarsidan inte medför motsvarande konsekvenser. Inför den pågående upphandlingen av nästa nationella avtal framfördes därför önskemål om en översyn av vitesstrukturen för att skapa en mer ändamålsenlig och balanserad modell som främjar avtalstrohet och samverkan.

Information- Referenser

Branschrådet diskuterade hanteringen av referenser vid presentation av konsulter. Det betonades att referensen ska lämnas av en chef eller annan person med faktisk insyn i konsultens arbete. Avropsenheter kan förmedla kontakten men ska inte själva utgöra referens.

Det framkom samtidigt att referenshanteringen i vissa fall upplevs som administrativt betungande, särskilt när samma konsulter återkommer i flera processer. Referenser är dock ett avtalskrav och en viktig del av kvalitetssäkringen. Branschrådet konstaterade därför att både regioner och leverantörer behöver bidra till en effektiv och ändamålsenlig referenshantering.

Dialog- Färre svar på avrop- tillgång på läkare och sjuksköterskor

ÖAF redovisade statistik som visade variationer i täckningsgrad mellan regioner och verksamhetsområden, med en generellt lägre täckningsgrad i flera regioner jämfört med tidigare år, särskilt inom sjuksköterskeområdet.

Leverantörerna lyfte flera möjliga orsaker till utvecklingen, bland annat konkurrens om konsulter från kommuner, privata aktörer och utlandet, där villkoren i vissa fall upplevs som mer attraktiva. Även avropsvillkor, särskilt under sommaren, lyftes som en försvårande faktor. Långa sammanhängande uppdrag och omfattande schemakrav kan begränsa möjligheterna att tillsätta uppdragen. Leverantörerna framhöll även vikten av att kontinuitet och tidigare erfarenhet från aktuell verksamhet beaktas vid avrop.

ÖAF betonade samtidigt behovet av hög kompetens, kontinuitet och självgående konsulter, särskilt under sommaren när möjligheterna till introduktion och handledning är begränsade.

Branschrådet konstaterade att det finns erfarenheter att ta med i planeringen inför kommande somrar. Kortare avropsperioder, ökad flexibilitet och en översyn av vissa krav lyftes som möjliga utvecklingsområden för att förbättra täckningsgraden samtidigt som kvaliteten i bemanningen säkerställs.

Information/återkoppling- Sommarutfall och ny statistikmall

Den nya statistikmallen för rapportering följdes upp. Återkopplingen från leverantörerna har i huvudsak varit positiv och mallen har underlättat sammanställningsarbetet. Samtidigt noterades att flera leverantörer fortfarande använder äldre versioner av mallen eller gör tekniska ändringar som försvårar automatisk sammanställning. Det framkom också att vissa problem kan vara kopplade till användning av Google Kalkylark istället för Excel.

Information/återkoppling- Avtalsuppföljning TP inför ny upphandling

Kompetensföretagen efterfrågade information om den kommande nationella upphandlingen. Ordförande informerade om att annonsering planeras till den 26 oktober 2026 och att Region Östergötland ansvarar för upphandlingssamordningen. Eftersom upphandlingen ännu inte är offentliggjord kunde inga ytterligare uppgifter om innehåll eller utformning lämnas. Mer information kommer att finnas tillgänglig efter annonseringen.

Dialog- Direktupphandling i regionerna

ÖAF har följt upp förekomsten av direktupphandlingar i regionerna. Omfattningen bedömdes vara mycket begränsad i förhållande till den totala inköpsvolymen. Behov som initialt kan aktualisera en direktupphandling löses dessutom i många fall på annat sätt innan upphandlingen genomförs.

Regionerna bedöms ha en mycket hög följsamhet till det nationella avtalet, och direktupphandlingar förekommer i betydligt mindre omfattning än tidigare.

Övrigt

Nästa branschråd planeras preliminärt till slutet av november eller början av december. Tidpunkten anpassas till den pågående upphandlingsprocessen för att skapa goda förutsättningar för fortsatt dialog. Kallelse med tidpunkt kommuniceras senare.

Stefan Petersson
Ordförande

Helena Dalman
Sekreterare